

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор комунального вищого
навчального закладу «Хортицька
національна навчально-реабілітаційна
академія»

Запорізької обласної ради

О. Л. Позднякова

«27» вересня 2016 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП.008 «Логопедія з методикою викладання у ВНЗ»

Галузь знань	01	Освіта
Спеціальність	016	Спеціальна освіта
Рівень освіти	другий (магістерський)	

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Логопедія з методикою викладання у ВНЗ» для студентів першого курсу факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи другого (магістерського) рівня освіти спеціальності 016 «Спеціальна освіта».

РОЗРОБНИК:

Лупінович С. М., кандидат педагогічних наук, доцент

Розглянуто на засіданні кафедри спеціальної освіти
протокол від «1» вересня 2016 року № 01

В.о. завідувача кафедри

спеціальної освіти «27» вересня 2016 р.

А. В. Турубарова

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 8	01 «Освіта»	Нормативна	
	Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»	Семестр	1-й, 2-й
Модулів – 5	Освітній рівень: другий (магістерський)	Аудиторні години: 84 год	
Змістових модулів – 5		Лекції: 38 год.	Практичні, семінарські: 46 год.
Загальна кількість годин – 240			Лабораторні: 0 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,6 самостійної роботи студента – 8,6		Самостійна робота 156 год.	
		ІНДЗ: 0 год	
		Вид контролю: диф. залік, екзамен	

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета викладання дисципліни: формування у магістрантів знань теоретико-методичних аспектів викладання дисципліни «Логопедія» у вищих навчальних закладах; уточнення, розширення та систематизація професійних компетентностей студентів з проблем організації та змісту логопедичної і методичної допомоги дітям і дорослим в Україні, з проблем диференційної діагностики мовленнєвих порушень дітей з метою правильного їх відбору при комплектуванні спеціальних логопедичних груп; формування особистісних якостей викладача вищої школи, оволодіння сучасними методами навчання та виховання студентів за програмою підготовки за другим магістерським рівнем освіти.

Завдання дисципліни:

- розширити та поглибити знання з логопедії на основі вивчення теоретико-методологічних першоджерел;
- організувати діяльність магістрантів з формування вмінь планування різних тем з дисципліни «Логопедія» за відповідною типовою програмою для ВНЗ;
- розвивати вміння лекційного спілкування у процесі викладання дисципліни «Логопедія» за допомогою адекватних форм та методів, зокрема інтерактивних технологій;
- практично опанувати провідні види робіт зі студентами, в основі яких – зміст курсу «Логопедія» та форми і методи співпраці викладача і студента;
- підготуватись до магістерської практики у ВНЗ – викладача дисципліни «Логопедія»;
- сформувати у студентів професійні компетентності щодо організації та планування логопедичної і методичної роботи у різних типах установ Міністерства освіти і науки, соціального забезпечення та закладах Міністерства охорони здоров'я;
- сприяти формуванню відповідального ставлення до ролі викладача ВНЗ, прагнення поповнювати свої знання, підвищувати професійну майстерність, уміння навчати студентів на рівні сучасних вимог до компетентного спеціаліста.

У результаті вивчення навчальної дисципліни магістрант повинен

знати: загальні науково-теоретичні основи педагогіки вищої школи для навчання студентів спеціальним методом, змісту логопедичної корекції осіб з мовленнєвими порушеннями у системі спеціальної освіти, відповідно до загальнодидактичних та спеціальних принципів навчання та виховання; методологію наукового дослідження та методів керівництва НДРС (зокрема, написання курсових робіт); завдання та зміст організаційно-управлінської діяльності у дошкільних та шкільних навчальних закладах для дітей із тяжкими порушеннями мовлення системи освіти та охорони здоров'я; методи та прийоми організації аудиторної та самостійної навчальної діяльності студентів.

вміти: застосовувати методи, прийоми викладання навчальної дисципліни «Логопедія» у ВНЗ; розробляти конспекти для проведення різних форм навчання студентів (лекцій, семінарських, лабораторних занять); реалізовувати навички лекційного спілкування; планувати та реалізовувати себе в діяльності дослідника у галузі корекційної педагогіки; здійснювати накопичення та аналіз наукових фактів із проблематики навчальної дисципліни; обґрунтовувати актуальність проблем, що виносяться на обговорення; будувати самостійні усні та письмові аналітичні тексти із обговорюваних проблем навчання; брати участь у науковій дискусії; здійснювати самостійний добір науково-методичної літератури із обговорюваної проблеми, планувати наукову діяльність; застосовувати навички ділового спілкування, наукового стилю мовлення.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних *компетенцій*:

- знання та розуміння сучасних уявлень про зміст, принципи організації, навчально-методичне забезпечення та механізми практичної роботи з особами, які мають порушення психофізичного розвитку;
- уміння проектувати і здійснювати освітньо-корекційну роботу з використанням інноваційних психолого-педагогічних технологій;
- уміння проектувати корекційно-освітній простір і розробляти методичне забезпечення з використанням інформаційних технологій;

- здатність до забезпечення мультидисциплінарної взаємодії при вирішенні актуальних корекційно-педагогічних завдань;
- здатність використовувати професійно-профільовані знання у визначенні етіології, симптоматики, патогенезу, психологічних механізмів порушень мовленнєвого розвитку;
- здатність до проектування і впровадження психолого-педагогічних технологій виявлення мовленнєвих порушень;
- уміння консультувати осіб з порушеннями психофізичного розвитку, батьків (законних представників) дітей з психофізичними порушеннями з питань організації і реалізації індивідуальних освітніх і абілітаційних/реабілітаційних психолого-педагогічних програм, оптимізації соціально-середовищних умов життєдіяльності;
- уміння консультувати педагогів освітніх організацій, які здійснюють інклюзивне навчання дітей з особливими освітніми потребами;
- уміння вивчати і систематизувати досягнення вітчизняних і зарубіжних досліджень у галузі логопедії, спеціальної педагогіки і психології, суміжних галузей знань;
- здатність до викладання в освітніх установах та до використання науково обґрунтованих педагогічних технологій;
- уміння здійснювати моніторинг і прогнозувати досягнення тих, хто навчається з використанням сучасних засобів оцінювання результатів навчання і розвитку;
- здатність працювати з окремими людьми та командами з метою сприяння високоякісному комплексному супроводу особистості з порушеннями психофізичного розвитку;
- здатність до організації корекційно-педагогічного процесу в освітніх установах, закладах охорони здоров'я і соціального захисту;
- уміння використовувати різні способи і засоби оцінювання стану та якості корекційної освіти;
- уміння здійснювати моніторинг ефективності корекційно-педагогічного, абілітаційного та реабілітаційного процесів в освітніх установах;
- уміння проектувати і реалізовувати культурно-просвітницькі програми роботи з населенням з проблем формування толерантного ставлення до осіб із психофізичними порушеннями, взаємодії в процесі їх адаптації і інтеграції в суспільстві.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ

Тема 1. Методологічна основа професійної підготовки логопедів.

Системний підхід як основа інтеграції педагогічної та медико-психологічної складових фахової підготовки. Концептуальні положення професійної підготовки логопеда в сучасних умовах. Структурні компоненти професійної підготовки вчителів-логопедів.

Тема 2. Форми організації роботи студентів з вивчення предмета «Логопедія». Специфіка методів навчання студентів у ВНЗ.

Тема 3. Планування та документація викладача «Логопедії».

Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи

Тема 4. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів та закладів системи соціального захисту.

Тема 5. Організація логопедичної роботи в ДНЗ.

Тема 6. Організація логопедичної роботи у ЗНЗ.

Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті

Тема 7. Поняття «методична робота». Структура організації науково-методичної роботи в Україні.

Тема 8. Форми методичної роботи. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи.

Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг.

Тема 10. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД.

Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ

Тема 11. Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.

Тема 12. Організація та зміст роботи обласного та районних інклюзивно-ресурсних центрів.

Тема 13. Зміст відбору дітей до спеціальних закладів для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.

Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями.

Модуль 5. Сучасні логопедичні технології

Тема 15. Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема).

Тема 16. Формування підсистеми програмування висловлювань та мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ.

Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики.

Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.

Тема 19. Технологія розвитку фонематичних процесів.

Тема 20. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.

Тема 21. Технологія корекції звуковимови.

Тема 22. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення.

Тема 23. Технологія розвитку зв'язного мовлення.

Тема 24. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення.

Тема 25. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.

Тема 26. Технології формування навичок мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію.

Тема 27. Комп'ютерні технології у корекції мовлення.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усьо го	у тому числі		
л		п	ср	
<i>1</i>	2	3	4	6
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ				
Тема 1. Методологічна основа професійної підготовки логопедів. Системний підхід як основа інтеграції педагогічної та медико-психологічної складових фахової підготовки. Концептуальні положення професійної підготовки логопеда в сучасних умовах. Структурні компоненти професійної підготовки вчителів-логопедів.	6	2	-	4
Тема 2. Форми організації роботи та специфіка методів навчання студентів з вивчення предмета «Логопедія».	6	2	-	4
Тема 3. Планування та документація викладача «Логопедії».	10	2	2	6
Разом зі змістовним модулем 1	22	6	2	14
Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи				
Тема 4. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів.	3	1	-	2
Тема 5. Особливості організації роботи логопеда закладів системи соціального захисту.	3	1	-	2
Тема 6. Організація логопедичної роботи в ДНЗ та ЗНЗ.	16	2	4	10
Разом зі змістовним модулем 2	22	4	4	14
Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті				
Тема 7. Поняття «методична робота». Структура організації науково-методичної роботи в Україні.	6	2	-	4
Тема 8. Форми методичної роботи. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи.	8	2	-	6
Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг.	10	2	2	6
Тема 10. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД.	5		1	4
Разом зі змістовним модулем 3	29	6	3	20
Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ				
Тема 11. Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку.	5	-	1	4
Тема 12. Організація та зміст роботи обласного та районних інклюзивно-ресурсних центрів.	8	2	-	6
Тема 13. Зміст відбору дітей до спеціальних закладів для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.	6	2	-	4
Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями.	26	2	8	16
Разом зі змістовним модулем 4	45	6	9	30
Модуль 5. Сучасні логопедичні технології				
Тема 15. Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема).	10	2	2	4
Тема 16. Формування підсистеми програмування висловлювань та мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ.	10	2	2	4

Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики.	10	2	2	4
Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	9	1	2	4
Тема 19. Технологія розвитку фонематичних процесів.	9	1	2	6
Тема 20. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	9	1	2	4
Тема 21. Технологія корекції звуковимови.	10	2	2	6
Тема 22. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення.	13	1	2	10
Тема 23. Технологія розвитку зв'язного мовлення.	13	1	2	10
Тема 24. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення.	9	1	2	6
Тема 25. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.	9	1	2	6
Тема 26. Технології формування навичок мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію.	9	1	2	6
Тема 27. Комп'ютерні технології у корекції мовлення.	12	-	4	8
Разом зі змістовним модулем 5	122	16	28	78
Усього	240	38	46	156

5. ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми, коротка анотація змісту	Кількість годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ		6
1.	Тема 1. Методологічна основа професійної підготовки логопедів. Системний підхід як основа інтеграції педагогічної та медико-психологічної складових фахової підготовки. Концептуальні положення професійної підготовки логопеда в сучасних умовах. Структурні компоненти професійної підготовки вчителів-логопедів.	2
2	Тема 2. Форми організації роботи та специфіка методів навчання студентів з вивчення предмета «Логопедія».	2
3	Тема 3. Планування та документація викладача «Логопедії».	2
Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи		4
4	Тема 4. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів.	1
5	Тема 5. Особливості організації роботи логопеда закладів системи соціального захисту.	1
6	Тема 6. Організація логопедичної роботи в ДНЗ та ЗНЗ.	2
Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті		6
7	Тема 7. Поняття «методична робота». Структура організації науково-методичної роботи в Україні.	2
8	Тема 8. Форми методичної роботи. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи.	2
9	Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг.	2
Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ		6
10	Тема 12. Організація та зміст роботи центральної та зональної психолого-медико-педагогічної консультації.	2
11	Тема 13. Зміст відбору дітей до спеціальних закладів для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.	2
12	Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями.	2
Модуль 5. Сучасні логопедичні технології		16
13	Тема 15. Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема).	2
14	Тема 16. Формування підсистеми програмування висловлювань та мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ.	2
15	Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики.	2
16	Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	1
17	Тема 19. Технологія розвитку фонематичних процесів.	1
18	Тема 20. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	1
19	Тема 21. Технологія корекції звуковимови.	2
20	Тема 22. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення.	1
21	Тема 23. Технологія розвитку зв'язного мовлення.	1
22	Тема 24. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення.	1

23	Тема 25. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.	1
24	Тема 26. Технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію	1
Усього		38

6. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ теми	Назва теми, коротка анотація змісту	Кількість годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ		2
1	Тема 3. Планування та документація викладача дисципліни «Логопедія». Завдання: розробити навчально-методичний комплекс дисципліни на вибір, заповнити індивідуальний план викладача на семестр.	2
Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи		4
2	Тема 6. Організація логопедичної роботи в ДНЗ та ЗНЗ. Завдання: скласти порівняльну характеристику документації логопеда у логопедичній дошкільній групі, на дошкільному та шкільному логопедичному пункті.	4
Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті		3
3	Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг. Завдання: розробити критерії ефективності логопедичної роботи та функціонування логопедичної служби.	2
4	Тема 10. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД. Завдання: на основі опрацювання нормативних документів, статей у запропонованій літературі та фахових періодичних виданнях скласти каталог інноваційних технологій в логопедичній практиці.	1
Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ		9
5	Тема 11. Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Завдання: розробити буклет для батьків про систему спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку Запорізької області.	1
6	Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями. Завдання: 1. Дати характеристику етапам логопедичного обстеження дітей з первинними і вторинними мовленнєвими порушеннями. 2. Скласти карту знань: – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей з затримкою мовленнєвого розвитку та із загальним недорозвиненням мовлення; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей із загальним недорозвиненням мовлення та дітей із затримкою психічного розвитку; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей загальним недорозвиненням мовлення та дітей з розумовою відсталістю; диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей із загальним недорозвиненням мовлення та дітей з аутистичними порушеннями.	8
Модуль 5. Сучасні логопедичні технології		28
7	Тема 15. Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема). Завдання: написати анотацію книги О.М. Корнєва «Основи логопатології дитячого віку».	2

8	Тема 16. Формування підсистеми програмування висловлювань та мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ. Завдання: законспектувати стор.13-73 з книги О.М. Корнева «Основи логопатології дитячого віку» та підготувати виступ.	2
9	Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики. Завдання. 1. Розкрити стимулюючий вплив тренування рухів пальців рук на розвиток мовлення (за М.М. Кольцовою). 2. Підготувати картотеку технологій розвитку дрібної моторики.	2
10	Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	2
11	Тема 19. Технологія розвитку фонематичних процесів. Завдання: розкрити технології розвитку фонематичних процесів при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	2
12	Тема 20. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення. Завдання: 1. Розкрити технології розвитку мовленнєвого дихання при заїкуватості (Л.І. Белякова, К.А. Дьякова, В.І. Селіверстов); парадоксальну дихальну гімнастику О.М. Стрельнікової, технологію); корекції дихання при дизартрії (О.М. Мاستюкова, М.В. Іпполітова); технологію корекції дихання при ринолалії (А.Г. Іпполітова, Н.В. Червякова). 2. Розкрити технології розвитку голосу при заїкуватості (Л.І. Белякова, К.А. Дьякова), при ринолалії (І.І. Єрмакова, С.Ф. Іваненко), при дизартрії Л.В. Лопатіна, Н.В. Серебрякова).	2
13	Тема 21. Технологія корекції звуковимови. Завдання: скласти узагальнені схеми «Прийоми постановки звуків»; «Особливості корекції звуковимови при дизартрії», «Особливості корекції звуковимови при ринолалії».	2
14	Тема 22. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розширення обсягу словника, формування структури значення слова, розвитку лексичної системності і семантичних полів, формування парадигматичних і синтагматичних зв'язків слів, розвитку словотвору, уточнення граматичного значення слова.	2
15	Тема 23. Технологія розвитку зв'язного мовлення. Завдання. 1. Розкрити послідовність занять з навчання зв'язного мовлення (за Т.А. Ткаченко). 2. Розкрити методику використання інтелект-карт, методи психологічної активізації мислення та мовленнєвого розвитку (методів фокальних об'єктів, каталогу, найпростіших прийомів фантазування).	2
16	Тема 24. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення. Завдання: Заповнити таблицю «Особливості інтонації при різних порушеннях вимовної сторони мовлення». Розкрити технології розвитку інтонаційної сторони мовлення при заїкуватості (Л. І. Белякова, К.А. Дьякова), при дизартрії Л.В. Лопатіна, Н.В. Серебрякова), при ринолалії (С.Ф. Іваненко).	2
17	Тема 25. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення. Завдання: Заповнити таблицю «Особливості темпоритму при різних порушеннях усного мовлення». Розкрити технології корекції темпо-ритмічної сторони мовлення при заїкуватості (М.Ю. Хватцев, Л.З. Арутюнян, Л.І. Белякова, К.А. Дьякова, Л.І. Богомоллова, Л.З. Андропова, В.М. Шкловський), при дизартрії Л.В. Лопатіна, Н.В. Серебрякова), при ринолалії (Г.В. Дедюхіна).	2
18	Тема 26. Технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію. Завдання: розкрити технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію.	2
19	Тема 27. Комп'ютерні технології у корекції мовлення.	4

	Завдання: описати програмно-апаратний комплекс «Видима мова», сурдологопедичний тренажер «Дельфа-130», «Візуальний тренажер вимови» (Білоруський державний педагогічний університет ім. Максима Танка).	
Усього		46

7. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин
Модуль 1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки вчителів-логопедів у ВНЗ		14
1	Тема 1. Методологічна основа професійної підготовки логопедів. Системний підхід як основа інтеграції педагогічної та медико-психологічної складових фахової підготовки. Концептуальні положення професійної підготовки логопеда в сучасних умовах. Структурні компоненти професійної підготовки вчителів-логопедів. Завдання: скласти перелік компетентностей викладача дисципліни «Логопедія»	4
2	Тема 2. Форми організації роботи та специфіка методів навчання студентів з вивчення предмета «Логопедія». Завдання: підготувати банк практичних методик навчання студентів.	4
3	Тема 3. Планування та документація викладача «Логопедії». Завдання: розробити навчально-методичний комплекс дисципліни на вибір, заповнити індивідуальний план викладача на семестр.	6
Модуль 2. Планування та організація логопедичної роботи		14
4	Тема 4. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів. Завдання: вивчити функціональні обов'язки логопеда лікувально-профілактичних закладів та підготувати зразок посадової інструкції.	2
5	Тема 5. Особливості організації роботи логопеда закладів системи соціального захисту. Завдання: вивчити функціональні обов'язки логопеда закладів системи соціального захисту та підготувати зразок посадової інструкції.	2
6	Тема 6. Організація логопедичної роботи в ДНЗ та ЗНЗ. Завдання: скласти порівняльну характеристику роботи логопеда у логопедичній дошкільній групі, на дошкільному та шкільному логопедичному пункті.	10
Модуль 3. Організація та керівництво методичною роботою в корекційній освіті		20
7	Тема 7. Поняття «методична робота». Структура організації науково-методичної роботи в Україні. Завдання:	4
8	Тема 8. Форми методичної роботи. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи. Завдання: підготувати банк даних методичних форм роботи. Заповнити дані автоматизованої програми саморозвитку педагога.	6
9	Тема 9. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг. Завдання: на основі опрацювання нормативних документів, статей у запропонованій літературі та фахових періодичних виданнях скласти алгоритм контролю за якістю надання логопедичних послуг з боку адміністрації закладів освіти.	6
10	Тема 10. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД. Завдання: на основі опрацювання нормативних документів, статей у запропонованій літературі та фахових періодичних виданнях скласти каталог публікацій на допомогу логопедам про ППД в Україні (тема досвіду – за вибором студента).	4

Модуль 4. Система і зміст відбору дітей з мовленнєвими порушеннями в спеціальні заклади для дітей з ТПМ		30
11	Тема 11. Система спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку. Завдання: представити графічно систему спеціальних закладів для дітей з порушеннями психофізичного розвитку Запорізької області.	4
12	Тема 12. Організація та зміст роботи обласного та районних інклюзивно-ресурсних центрів. Завдання: вивчити та законспектувати нормативно-правові акти щодо організації діяльності та посадових обов'язків фахівців інклюзивно-ресурсних центрів.	6
13	Тема 13. Зміст відбору дітей до спеціальних закладів для дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку. Завдання: відвідати засідання шкільної комісії та скласти план діагностики дітей з порушеннями мовленнєвого розвитку.	4
14	Тема 14. Диференційна діагностика мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху, затримкою психічного розвитку, розумовою відсталістю, аутистичними порушеннями. Завдання: скласти алгоритми: – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей з затримкою мовленнєвого розвитку та із загальним недорозвиненням мовлення; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей з мовленнєвими порушеннями первинного характеру та дітей з порушеннями слуху; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей із загальним недорозвиненням мовлення та дітей із затримкою психічного розвитку; – диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей загальним недорозвиненням мовлення та дітей з розумовою відсталістю; диференційної діагностики мовленнєвого розвитку у дітей із загальним недорозвиненням мовлення та дітей з аутистичними порушеннями.	16
Модуль 5. Сучасні логопедичні технології		78
15	Тема 15. Принципи та механізми формування функціональних підсистем ФСММ в онтогенезі (семіотична підсистема). Завдання: законспектувати стор.13-73 з книги О.М. Корнева «Основи логопатології дитячого віку».	4
16	Тема 16. Формування підсистеми програмування висловлювань та мовленнєвих актів. Формування регуляційної підсистеми ФСММ. Завдання: розробити опорну схему за матеріалами книги О.М. Корнева «Основи логопатології дитячого віку» (стор.13-73).	4
17	Тема 17. Технологія розвитку дрібної моторики. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку дрібної моторики.	4
18	Тема 18. Технологія розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку артикуляційної моторики при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	4
19	Тема 19. Технологія розвитку фонематичних процесів. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку фонематичних процесів при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	6
20	Тема 20. Технологія розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку мовленнєвого дихання та голосу при різних порушеннях вимовної сторони мовлення.	4
21	Тема 21. Технологія корекції звуковимови.	6

	Завдання: розкрити етапи логопедичного впливу за Ф.Ф. Рау (2 етапи), за О.В. Правдіною, О.А. Токарєвою (3 етапи), за М.Ю. Хватцевим (4 етапи).	
22	Тема 22. Технологія розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку лексико-граматичних компонентів мовлення.	10
23	Тема 23. Технологія розвитку зв'язного мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку зв'язного мовлення.	10
24	Тема 24. Технології розвитку інтонаційної сторони мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій розвитку інтонаційної сторони мовлення.	6
25	Тема 25. Технології корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення. Завдання: підготувати картотеку технологій корекції темпо-ритмічної організації усного мовлення.	6
26	Тема 26. Технології формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію. Завдання: підготувати картотеку технологій формування навичків мовленнєвої саморегуляції та уведення їх у мовленнєву комунікацію.	6
27	Тема 27. Комп'ютерні технології у корекції мовлення. Завдання: підготувати картотеку комп'ютерних технологій у корекції мовлення.	8
Усього		156

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання індивідуального завдання прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне завдання з курсу «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі» – це вид навчально-дослідної роботи магістранта, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета індивідуального завдання: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст індивідуального завдання: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних та практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид індивідуального завдання – творчий проект: розробка альбому для обстеження стану сформованості мовленнєвої діяльності у дітей дошкільного віку за переліком:

1. 5 завдань для обстеження загальної моторики.
2. 5 завдань для обстеження дрібної моторики.
3. 5 завдань для обстеження мимічної моторики.
4. 5 завдань для обстеження артикуляційної моторики.
5. 5 завдань для дослідження контактності дитини дошкільного віку.
6. 5 завдань для дослідження стану розвитку пам'яті дитини дошкільного віку.
7. 5 завдань для дослідження стану розвитку мислення дитини дошкільного віку.
8. 5 завдань для дослідження стану розвитку уваги дитини дошкільного віку.
9. 5 завдань для дослідження стану розвитку уяви дитини дошкільного віку.
10. 5 завдань для обстеження фонетико-фонематичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку.
11. 5 завдань для обстеження звуковимови у дітей.
12. 5 завдань для обстеження лексичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку.
13. 5 завдань для обстеження граматичної сторони мовлення у дітей дошкільного віку.
14. 5 завдань для обстеження зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку.

Набрана кількість балів додається до загальної кількості балів.

Критерії оцінювання індивідуального завдання (творчого проекту)

№ п/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна кількість балів
1.	Обґрунтування актуальності, формулювання мети і завдань творчого проекту. Володіння понятійно-категоріальним апаратом.	5
2.	Критичний аналіз суті та змісту проблеми дослідження. Виклад фактів, ідей, результатів творчого пошуку в логічній послідовності. Аналіз сучасного стану дослідження проблеми, розгляд тенденцій і перспектив подальшого розвитку даного питання.	5
3.	Наявність обґрунтованої власної позиції, пропозицій щодо розв'язання проблеми, визначення перспектив розвитку досліджуваної проблеми.	5
4.	Оригінальність представлених матеріалів.	10
5.	Креативність викладу матеріалу (з використанням мультимедійних технологій).	5
Разом		30 балів

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студента застосовуються такі методи:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік;
- **методи письмового контролю:** самостійна робота, модульне письмове тестування; звіт, реферат, есе, презентації;
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Формами перевірки та контролю знань студентів є:

1. *Попередній контроль* застосовується як передумова для успішного планування і керівництва навчальним процесом. Він дає змогу визначити наявний рівень знань студентів для планування навчального матеріалу.

2. *Поточний контроль* є органічною частиною всього педагогічного процесу і слугує засобом виявлення ступеня засвоєння навчального матеріалу.

3. *Проміжний контроль* дозволяє перевірити ступінь засвоєння матеріалу після закінчення вивченого модулю.

4. *Підсумковий контроль* застосовується після вивчення студентом усього обсягу вивченого матеріалу. Видом підсумкового контролю з дисципліни є диф. залік, екзамен.

Об'єктом оцінювання знань студентів у процесі поурочного та рейтингового оцінювання є:

- систематичність, активність та змістовність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу на практичних заняттях;
- рівень виконання модульних завдань;
- виконання завдань для самостійного опрацювання.

1. *Рейтингове оцінювання курсу практичних занять та самостійної роботи:*

- 1.1. Підготовка фіксованого виступу – 1-5 балів.
- 1.2. Участь в обговоренні питань плану практичних занять – 1-5 балів.
- 1.3. Використання додаткових літературних джерел, анотації статей – 1-5 балів.
- 1.4. Підготовка реферату – 1-5 балів.
- 1.5. Підготовка наукового повідомлення – 1-5 балів.
- 1.6. Самостійне опрацювання окремих питань – 1-5 балів.
- 1.7. Тестування – 1-5 балів.
- 1.8. Перевірка зошита (конспектів) – 1-5 балів.

2. *Форми модульного контролю:*

- 2.1. Глибоке розкриття всіх питань – 4-5 балів.
- 2.2. Повна, коротка відповідь – 3-4 бали.
- 2.3. Коротка відповідь з кількома помилками – 3 бали.
- 2.4. Неповна відповідь – 1 бал.
- 2.5. Неповна відповідь зі значною кількістю недоліків – 1 бал.
- 2.6. Незадовільна відповідь – 0 балів.

3. *Додаткові бали:*

- 3.1. Доповнення на практичних заняттях – 1-2 бали.
- 3.2. Участь у дискусії – 1-2 бали.
- 3.3. Творчий підхід до вирішення завдань – 1-2 бали.

4. *Штрафні бали:*

- 4.1. За відсутність на лекціях – мінус 2 бали.
- 4.2. За відсутність на практичних заняттях – мінус 2 бали.
- 4.3. Неготовність до практичного заняття – мінус 3 бали.

Пропущена з поважної причини робота може бути зданою протягом двох тижнів без зняття штрафних балів. Пропущена з неповажних причин робота також повинна бути відпрацьована, але вже зі зняттям 50 % штрафних балів.

Кожний модуль включає бали за відвідування лекцій, практичних занять, поточну роботу студента на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, написання модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У таблиці представлено розподіл балів, що присвоюються студентам упродовж вивчення дисципліни «Логопедія з методикою викладання у вищому навчальному закладі».

10. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Розподіл балів, які отримують студенти протягом I семестру

Кількість балів	ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	Підсумкова оцінка
Практичні заняття (50 б)	15	15	20	100
Самостійна робота (50 б)	10	10	30	

Розподіл балів, які отримують студенти протягом II семестру

Кількість балів	ЗМ 4	ЗМ 5	Екзамен	Підсумкова оцінка
Практичні заняття (35б)	15	20	30	100
Самостійна робота (35б)	15	20		

Завданням екзамену є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу з дисципліни в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми.

Екзамен проводиться в усній формі. Перелік питань, що охоплюють зміст програми дисципліни, критерії оцінювання екзаменаційних завдань, доводяться до студентів на початку семестру.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За шкалою ЄКТС	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 81 (добре)		
D	64 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 63 (достатньо)		

FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

11. Перелік питань з дисципліни

1. Системний підхід як основа інтеграції педагогічної та медико-психологічної складових фахової підготовки.
2. Концептуальні положення професійної підготовки логопеда в сучасних умовах. Структурні компоненти професійної підготовки вчителів-логопедів.
3. Форми організації роботи студентів з вивчення предмета «Логопедія».
4. Специфіка методів навчання студентів у ВНЗ.
5. Планування та документація викладача «Логопедії».
6. Особливості організації роботи логопеда лікувально-профілактичних закладів та закладів системи соціального захисту.
7. Організація логопедичної роботи в ДНЗ.
8. Організація логопедичної роботи у ЗНЗ.
9. Поняття «методична робота». Структура організації науково-методичної роботи в Україні.
10. Форми методичної роботи.
11. Діагностування педагогічних кадрів – основна засада організації науково-методичної роботи.
12. Проблема контролю за якістю надання логопедичних послуг.
13. Вивчення, узагальнення та розповсюдження ППД.
14. Розкрити зміст логопедичного обстеження як частини комплексного психолого-педагогічного обстеження.
15. Розкрити зміст технології корекції порушень середньо- і задньоязикових звуків.
16. Розкрити зміст орієнтовного етапу логопедичного обстеження.
17. Розкрити зміст технології подолання дефектів пом'якшення.
18. Розкрити зміст диференційованого етапу логопедичного обстеження.
19. Розкрити зміст технології подолання дефектів дзвінких та глухих звуків.
20. Опишіть технологію обстеження будови органів артикуляційного апарату.
21. Розкрити зміст технології корекції звуковимови у дітей з ринолалією.
22. Опишіть технологію обстеження звуковимови.
23. Опишіть дихальну гімнастику А.М. Стрельникової.
24. Розкрити зміст технології обстеження розуміння мовлення.
25. Розкрити зміст технології корекції сигматизмів і парасигматизмів свистячих звуків.
26. Розкрити зміст технології обстеження фонематичного сприйняття.
27. Розкрити зміст технології корекції сигматизмів і парасигматизмів шиплячих звуків.
28. Розкрити зміст технології обстеження навичок звукового аналізу та синтезу.
29. Розкрити зміст технології корекції ротацізмів і параротацізмів.
30. Розкрити зміст технології обстеження просодичної сторони мовлення у дітей.
31. Розкрити зміст технології корекції ламбдацізмів і параламбдацізмів.
32. Розкрити зміст технології обстеження складової структури мови.
33. Розкрити зміст технології формування мовленнєвого дихання при дизартрії.
34. Розкрити зміст технології обстеження лексичного запасу.
35. Розкрити зміст технології формування мовленнєвого дихання при ринолалії.
36. Розкрити зміст технології обстеження граматичної будови мови.
37. Розкрити зміст технології комплексної корекції при заїканні.
38. Розкрити зміст технології обстеження зв'язного мовлення.

39. Розкрити зміст технології формування почуття мовленнєвого ритму при дизартрії.
40. Опишіть особливості логопедичного обстеження дітей раннього віку.
41. Розкрити технологію корекції звуковимови у дітей з дизартрією.
42. Розкрити технологію обстеження мимічної і артикуляційної моторики.
43. Розкрити технологію роботи над темповими характеристиками мовлення при заїканні.
44. Розкрити технологію обстеження дрібної моторики.
45. Розкрити технологію формування голосу при ринолалії.
46. Розкрити технологію обстеження загальної моторики.
47. Розкрити технологію формування голосу при дизартрії.
48. Опишіть нейропсихологічний підхід до діагностики порушень мовленнєвого розвитку.
49. Розкрити зміст роботи з розвитку слухового сприймання при сенсорній алалії.
50. Опишіть способи виправлення вади вимови шиплячих звуків.
51. Розкрити комплекс заходів для лікування органічних голосових розладів.
52. Розкрити етапи логопедичної роботи при корекції порушень звуковимови. Технологія постановки звуку.
53. Розкрити технологію формування раціональної голосоподачі й голосоведення при заїканні.
54. Опишіть використання сучасних логопедичних технологій: тренажер «Дельфа».
55. Розкрити технологію роботи над інтонаційною стороною мовлення при заїканні.
56. Опишіть використання сучасних логопедичних технологій: комп'ютерна програма «Видиме мовлення».
57. Розкрити технологію роботи з дітьми при дизартрії.
58. Розкрити технологію формування навичок мовленнєвої саморегуляції та введення їх у мовну комунікацію.

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Визель Т. Г. Анатомия речевого развития ребенка. – Москва, 1995 – 37 с.
2. Корнев А.Н. Основы логопатологии детского возраста: клинические и психологические аспекты – СПб.: Речь, 2006. – 380 с.
3. Логопедія. Підручник / За ред. М.Н. Шеремет. – К.: Слово, 2010. – 672 с.
4. Понятийно-терминологический словарь логопеда / Под ред. В. И. Селиверстова. – М.: ВЛАДОС, 1997. – 400 с.

ДОДАТКОВА

1. Барищук Г.С. Усунення вад письма. 1–4 класи. – Тернопіль, Богдан, 2003. – 40 с.
2. Барищук Т.С. Як усунути вади письма. Дидактичний матеріал. – Тернопіль : Навчальна книга, Богдан, 2004. – 48 с.
3. Белікова Г.І. Черпита О.Р. Дидактичний матеріал для подолання дислексії. – К.: Радянська школа, 1984. – 128 с.
4. Белобрынина О.А. Речь и общение. Популярное пособие для родителей и педагогов. – М.: Педагогика, 1998. – 240 с.
5. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика : Кн. для логопеда. – Запоріжжя: Просвіта, 2000. – 216 с.
6. Бурлакова М.К. Коррекционно-педагогическая работа при афазии: Кн. для логопедов. – М.: Просвещение, 1991. – 190 с.
7. Венгер А.А. Отбор детей в специальные дошкольные учреждения. – М.: Просвещение , 1972. – 143 с.
8. Визель Т.Г. Как вернуть речь. – М.: ЭКСМО- Пресс, 2001. – 224 с.
9. Витоки мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку: Програма та методичні рекомендації / Укл. А.М Богуш. – К.: ІЗМН, 1997. – 112 с.
10. Волкова Г.Я. Логопедическая ритмика. – М.: Просвещение, 1985. – 191 с.
11. Волкова Т.А. Игровая деятельность в устранении заикания у дошкольников : Кн. для логопеда.– М.: Просвещение , 1972. – 143 с.
12. Володина В.С. Альбом по развитию речи. – М.: РОСМОН, 2012. – 96 с.
13. Вопросы патологии речи / Под ред. Э. А. Бабаян. – Харьков : Изд-во научно-исследовательского института , 1959. – том XXXII (81). – 222 с.
14. Выгодская И.Г. Устранение заикания у дошкольников в игре: Кн. для логопеда / И.Г. Выгодская, Е.Л. Пеллингер, Л.П. Успенская. – М.: Просвещение , 1984. – 175 с.
15. Гуцал Л.Л. Корекція заїкання у молодших школярів : навч.-метод. посібник. – К.: Шк. світ, 2010. – 120 с.
16. Ермакова И.И. Коррекция речи при ринолалии у детей и подростков: Кн. для логопеда / под ред. С.Л. Топтаповой. – М.: Просвещение, 1984 – 143 с.
17. Ефименкова Л.Н. Формирование речи у дошкольников. Пособие для логопедов. – М.: Просвещение, 1981. – 112 с.
18. Жильцова О.Л .Виховання правильної звуковимови у дітей старшого дошкільного віку. – К.: Радянська школа, 1971. – 160 с.
19. Жинкин Н.И. Механизмы речи. – М.: АПН, 1958. – 471 с.
20. Жукова Н.С., Мастюкова Е.М., Филочева Т.Б. Преодоление задержки речевого развития у дошкольников . – М.: Просвещение, 1973. – 222 с.
21. Жукова Н.С. Преодоление общего недоразвития речи у дошкольников : Кн. для логопеда / Н.С. Жукова, Е.М. Мастюкова, Т. Б. Филочева. – М.: Просвещение, 1990. – 239 с.
22. Жуйков С.Ф. Психологические основы повышения эффективности обучения младших школьников родному языку. – Ярославль: Академия развития,1979. – 184 с.
23. Заикание у подростков : Кн. для логопеда: Из опыта работы / Е.В.Богданова, И.И. Буянов, Т.В. Колошина и др. – М.: Просвещение, 1989. – 175 с.
24. Игры в логопедической работе с детьми : Пособие для логопедов и воспитателей детсадов / Под ред. В.И Селиверстова. – К.: Радянська школа, 1985. – 184 с.

25. Исправление заикания у школьников в процессе обучения. Пособие для логопедов. – М.: Просвещение, 1978. – 112 с.
26. Лалаева Р.И., Серебрякова Н.В. Коррекция общего недоразвития речи у дошкольников. – СПб.: Союз, 1999. – 160 с.
27. Логопедическая работа в школе / Под ред. Р. Е. Левиной. – М.: АПН РСФСР, 1953. – 118 с.
28. Калягин В. Если ребенок заикается. – СПб.: Питер ком, 1998. – 192 с.
29. Каше Т. А. Исправление недостатков речи у дошкольников / Под ред. Р. Е. Левиной. – М.: Просвещение, 1971. – 192 с.
30. Карпова С.Н. Осознание словесного состава речи дошкольниками. – М.: Изд-во Моск. Ун-та, 1967. – 330 с.
31. Корнев А.Н. Нарушения чтения и письма у детей. – СПб.: ИДМИМ, 1997. – 286 с.
32. Лалаева Р.И. Нарушения чтения и пути их коррекций у младших школьников. – СПб.: СОЮЗ, 1998. – 224с.
33. Лазаренко О.И. Артикуляционно-пальчиковая гимнастика. – М.: Айрис-пресс, 2011. – 32 с.
34. Лапин В. А., Пузанов Б.П. Основы дефектологии : учеб. пособие для студентов пед.ин-тов. – М.: Просвещение, 1991. – 143с.
35. Логопедия / Под ред. Л.С. Волковой. – М.: Просвещение, 1989. – 528 с.
36. Лопухина И.С. Речь, ритм, движение. – СПб.: Дельта, 2001. – 128 с.
37. Лопухина И.С. Логопедия. Звуки, буквы и слова. – СПб.: Дельта, 2001. – 144 с.
38. Лубовский В.И. Развитие словесной регуляции действий у детей. – Москва: Педагогика, 1978. – 225 с.
39. Максаков А.И., Туманова Г. А. Учителю, играя: Игры и упражнения со звучащим словом. – М.: Просвещение, 1979. – 127 с.
40. Мастюкова Е.М. Лечебная педагогика. – М.: ГНАдос, 1997. – 304 с.
41. Миронова С. А. Развитие речи дошкольников на логопедических занятиях : Кн. для логопеда. – М.: Просвещение, 1991. – 208 с.
42. Нарушение речи и голоса у детей. Пособие для студентов дефект. фак. пед. институтов / Под ред. С.С. Ляпидевского и С.Н. Шаховской. – М.: Просвещение, 1975. – 144 с.
43. Нарушение речи у дошкольников / Сост. Р. А. Белова-Давид, Б.М. Гриншпун. – М.: Просвещение, 1969. – 215 с.
44. Нарушение речи у дошкольников / Сост. Р. А. Белова-Давид. – М.: Просвещение, 1972. – 232 с.
45. Новикова Е.В. Зондовый массаж: коррекция звукопроизношения: наглядно-практическое пособие / Е.В. Новикова. – 2-е изд.– М.: ГНОМ «Д», 2010. – 496 с.
46. Новиковская О.А. Речевая гимнастика. Игры и задания для развития речи у дошкольников. – М.: АСТ, 2011. – 64 с.
47. Оморокова М.И. Совершенствование чтения младших школьников. – М.: АРКТИ, 1997. –160 с.
48. Полный справочник логопеда / Авт.-сост. Л. Смирнова. – Минск Харвест, 2011. – 384 с.
49. Правдина О.В. Логопедия. – М.: Просвещение, 1969. – 310 с.
50. Практикум по дошкольной логопедии : Учеб. пособие для студентов пед.ин-тов / В.И. Селиверстов, С.Н. Шаховская и др. – М.: Просвещение, 1988. – 222 с.
51. Развитие понимания речи у младших школьников с речевым недоразвитием : Методические рекомендации / Сост. В.В. Тарасун, М. В. Шевченко. – К.: РУМК, 1992. – 124 с.
52. Рождественская В.И., Павлова А.И. Игры и упражнения для исправления заикания. – М.: Просвещение, 1978. – 96 с.
53. Савченко М.А. Методика виправлення вад вимови фонем у дітей. – К.: Освіта, 1992. – 176 с.
54. Селиверстов В. И. Заикание у детей : Пособие для логопедов. – М.: Просвещение, 1979. – 160 с.

55. Теоретичні аспекти та методика подолання заїкання у молодших школярів / Навч.-мет. пос./ Упор. Гуцал Л.Л., Миронова С.П. – Хмельницький : Поділля, 2001. – 91 с.
56. Туманова Т.А. Ознакомление дошкольников со звучащим словом : пособие для воспитателя д/с / Под ред. Ф.А. Сохина . – М.: Просвещение, 1991. – 128 с.
57. Успенский М.Б. Правильно, складно, красиво учимся мы говорить. – М.: ООО Изд-во Астрель, 2002. – 317 с.
58. Федоренко Л.П. Закономерности усвоения родной речи : учеб. пособие по спецкурсу для студентов пед. ин-тов. – М.: Просвещение, 1984. – 160 с.
59. Физиологические механизмы нарушений речи / Сб. науч. тр. – Ленинград: Наука, 1967. – 210 с.
60. Филичева Т. Б., Чевелева Н.А. Логопедическая работа в специальном детском саду : Учебное пособие для студентов пед. ин-тов. по спец.№ 2111 «Дефектология». – М.: Просвещение, 1987. – 142 с.
61. Филичева Т.Б. и др. Основы логопедии / Т.Б. Филичева, Н.А. Чевелева, Т.В. Чиркина. – М.: Просвещение, 1989. – 223 с.
62. Флерова С.М. Логопедия / С. М. Флерова – Ростов н/Д: Феникс, 2001. – 320 с.
63. Фомичева М.Ф. Воспитание у детей правильного произношения / М.Ф. Фомичева. Просвещение, 1996. – 216 с.
64. Фомичева М.Ф. Воспитание у детей правильного произношения. – М.: М.Ф. Фомичева. Просвещение , 1989. – 240 с.
65. Хватцев М.Е. Логопедическая работа с детьми дошкольного возраста. – / М.Е. Хватцев. – М.: Учпедгиз, 1961. – 205 с.
66. Хрестоматия по логопедии / Под ред. Л.С. Волковой и В.И. Селиверстова. – М.: ВЛАДОС, 1997. – Т.1. – 560 с. – Т.2. – 656 с.
67. Хрестоматия. Логопедия. Заикание. – М.: В. Секачев. – М. : ЭКСМО- Пресс, 2001. – 416 с.
68. Цейтлин С.Н. Речевые ошибки и их предупреждение / С. Н. Цейтлин – СПб.: ИД МиМ, 1997. – 192 с.
69. Ястребова А.В. Коррекция нарушений речи у учащихся общеобразовательных школ / А. В. Ястребова – М.: Просвещение, 1984. – 159 с.

13. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Логопедичний сайт, де зібрані методичні поради, практичні рекомендації та весь комплекс необхідних матеріалів для розвитку мовлення дітей, попередження та подолання мовленнєвих порушень, а також підвищення результативності корекційно-розвивальної роботи <http://logoclub.com.ua>
2. Український логопедичний сайт для батьків, які піклуються про мовленнєвий розвиток дитини, та для логопедів <http://www.logopedia.com.ua>
3. Азбука логопеда <http://azbukalogopeda.ucoz.ru>
4. Сайт «Логопед» <http://logopedia.com>
5. «Логопедична новинка» Любові Чулак. Пропонується різний матеріал для логопедів, дефектологів, батьків <http://logopedija.at.ua>
6. Клуб професійних логопедів. Клуб професійних логопедів – це сайт, призначений для ознайомлення логопедів, дефектологів та просто небайдужих батьків з методикою подолання мовленнєвих дефектів у дітей. Матеріали запропоновані українською мовою для шкіл та ДНЗ <http://logopedu.com.ua>
7. Персональний сайт вчителя-логопеда Інни Жидких. Сайт для тих, кого цікавить логопедія <http://innagidkih.ucoz.com>
8. Логопедочка. Для люблячих батьків, дбайливих і творчих педагогів, які співпрацюють у ефективному вирішенні питань корекції і профілактики недоліків мовлення в дітей дошкільного віку з вадами <http://logopedochka.blogspot.com>
9. Логобург. На сайті представлено значну кількість матеріалів для батьків дітей з різними порушеннями мовленнєвого розвитку. <http://logoburg.com>

10. Дефектолог. Портал призначений для широкого кола користувачів – вчителів-дефектологів, вихователів, вчителів-логопедів, адміністрації установ освіти, батьків учнів. На сайті Ви зможете познайомитися з нормативними документами, правовим забезпеченням навчального процесу, різними навчальними програмами, діагностичними матеріалами, спеціальною літературою, а також з новинами в системі професійної освіти в Республіці Білорусь <http://defectolog.by>

11. Логопедія. На сторінках сайту Logopedia.by висвітлено актуальні питання сучасної логопедії і дефектології в цілому. Тут ви знайдете відповіді на найбільш хвилюючі Вас питання. Сайт розкриває питання дитячої логопедії. Даний сайт може бути корисний для батьків дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, для логопедів і вчителів-дефектологів, а також для студентів <http://logopedia.by>

12. Світ дитини – україномовний сайт Юлії Турчиної. Пропонується різний матеріал для логопедів, дефектологів, батьків <http://abetka-logopedka.org>

13. Професійна серія логопедичних інструментів. Постановочні логопедичні зонди за методиками Ф.А. Рау, Л.С. Волкової, масажні зонди, логостимулони, роторозширювачі. Виготовлені з високоякісних матеріалів, відповідають санітарно-гігієнічним вимогам <http://logozon.net>

14. Матеріали з діагностики та корекції вад мовлення, статті для батьків, описи дидактичних ігор <http://logoped.in.ua>

15. Навчальний центр "Логопед Майстер" (м. Москва). Сайт навчального центру, який проводить курси підвищення кваліфікації для логопедів і дефектологів, в тому числі дистанційні. На сайті є електронна бібліотека, можливість задати питання консультанту <http://logopedmaster.ru>

16. Каталог логодидактичних ігор http://logopedija.at.ua/load/didaktichni_igri/2

17. Логопедична скарбничка <http://www.abetka-logopedka.org/logopedskarb.htm>

18. Робота зі звуками. Логопедичні відео-ігри <http://korektolog.com/index.php/robotazvukmnu/86-rob-zvukstat>

19. Каталог дидактичних ігор: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://logopedija.at.ua/load/didaktichni_igri/2

20. Логопедична скарбничка: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.abetka-logopedka.org/logopedskarb.htm>